

İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ

AKTS KREDİSİ REHBERİ

Değerli İstanbul Arel Üniversitesi Öğretim Elemanları,
1999 yılında Avrupa Birliği tarafından yayınlanan “Bologna Bildirgesi” ile “Bologna Süreci” olarak bilinen yüksek öğretimde yeniden yapılandırma süreci başlatılmıştır. Bologna süreci sürekli geliştirilen bir süreçtir. 2001 Prag, 2003 Berlin, 2005 Bergen, 2007 Londra, 2009 Leuven, 2010 Budapeşte/Viyana bildirgeleri ile Bologna sürecinin kapsamı daha genişletilmiştir. Yaşadığımız çağın ekonomik, sosyal, kültürel, bilimsel, teknolojik gelişmeleri uluslararası alanda rekabet edebilir yükseköğretim mezunlar yetiştirmemizi gerektirmektedir. Bu doğrultuda Yükseköğretimimizin yeniden yapılandırılması çalışmaları kapsamında ülkemiz 2001 yılında Bologna sürecine dahil olmuştur. Bologna sürecinin hedefleri Bologna Bildirgesinde yayınlanmıştır. Bologna sürecinin temel hedefleri arasında Avrupa Kredi Transfer Sistemini-AKTS uygulamak, Yükseköğretimde kalite güvencesi sistemleri ağını uygulamak ve yaygınlaştırmak yer almaktadır. AKTS kredisi, öğrencilerimizin ve mezunlarımızın hareketlilik ve tanınma ile ilgili karşılaştıkları sorunları ortadan kaldıran önemli bir araçtır. AKTS kredisi, bir derste öğrencilere kazandırılan yetkinliklere göre, öğrencilerin bu yetkinlikleri kazanmak için başarması gereken iş yüküne göre hesaplanır. İstanbul Arel Üniversitesi Eğitim-Öğretimde Kalite Güvencesi çalışmaları kapsamında hazırlanan bu rehber ile derslerin AKTS kredisinin belirlenmesi ve gözden geçirilmesi süreçlerinde sizlere yol gösterici olması amaçlanmıştır.

Saygılarımızla,
İstanbul Arel Üniversitesi Akademik Değerlendirme ve Kalite Geliştirme Komisyonu

İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ

AKTS KREDİSİ REHBERİ

1. AKTS Kredisi Nedir?

AKTS (Avrupa Kredi Transfer Sistemi) kredisi, öğrencilerin bir akademik yılda dersin tanımlanmış olan öğrenme çıktılarına sahip olması için belirlenen öğrenci iş yükünü tanımlayan kredi değeridir. Bir akademik yıl içinde yer alan tüm derslerin toplam AKTS değeri 60 olarak belirlenmiştir. AKTS kredisi tam sayı olarak ifade edilir.

2. Öğrenci İş Yükü Nedir?

Öğrenci İş Yükü, bir öğrencinin dersin öğrenme çıktılarını kazanması için belirlenen ders, seminer proje, uygulama vb. gibi öğrenme-öğretme etkinlikleri ile birlikte sınav, ödev vb. ölçme-değerlendirme etkinliklerini tamamlaması için gerekli olan tahmini süredir.

Bir ders için öğrencinin tamamlaması gereken iş yükü, öğretim elemanı tarafından ortalama bir öğrenciye göre belirlenir. Bir derse ait öğrenci iş yükü, öğrencinin dersin öğrenme çıktısını kazanabilmesi için emek vermesi gereken süreye dayanır. Ortalama bir öğrenci düşünülerek hesaplandığı için öğrenci iş yükünün, her dönem sonunda öğrencilerden alınan geri bildirimler ile gözden geçirilerek değerlendirilmesi gereklidir. Bir akademik yıl için belirlenen 60 AKTS krediye denk gelen iş yükü 1500 ile 1800 arasında değişir. AKTS kredisi tanımlanan süre içinde Öğrenci İş yükü ifade eder. Buna göre 1 AKTS, 25-30 saat Öğrenci İş Yüküne karşılık gelmektedir.

Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) eğitim düzeyleri için Toplam AKTS kredi değerleri Tablo 1’de belirtilmiştir.

Tablo 1. TYYÇ Düzeyleri için Toplam AKTS Kredisi

Düzyen	Süre (Yıl)	Toplam AKTS Kredisi
5. Düzey (Ön Lisans)	2	120
6. Düzey (Lisans)	4	240
7. Düzey (Yüksek Lisans)	1,5-2	90-120
8. Düzey (Doktora)	3-4	180-240

3. Öğrenci İş Yükünün Tahmin Edilmesi ve AKTS Kredisinin Hesaplanması

AKTS Kredisi belirli bir zaman içinde, öğrencinin ders çıktılarına başarıyla ulaşabilmesi için öğrencinin yapması gereken, ders, uygulama, ödev, sınav vb., “Öğrenci İş Yükünü” ifade eder. İstanbul Arel Üniversitesi’nde bir akademik yılda iki dönem vardır ve dönemlerin her biri 17 haftadan (14 eğitim-öğretim haftası, 1 sınavlara hazırlık haftası ve 2 final sınavı haftası) oluşur. Böylece bir dönem, minimum 30 AKTS kredisine ve 765 saatlik öğrenci iş yüküne (dersler, ödevler, okuma, projeler, sınavlar vb. gibi bütün öğrenme ve öğretme faaliyetlerini içeren, yıllık bazda 60 AKTS kredisine karşılık gelen 1530 saatlik iş yükü) karşılık gelir. Dolayısıyla, 1 AKTS kredisi 25,5 saatlik iş yüküne karşılık gelir ve bu, programların ders birimlerinin kredi ağırlıklarının hesaplanmasında kullanılır.

Öğrenci Ders Yükünün tahmin edilmesinde, Öğretim Elemanının aşağıdaki soruları sorması beklenir:

- Dersimde öğrenciye hangi program çıktılarını kazandırmayı amaçlıyorum?
- Dersimin öğrenme çıktıları nelerdir?
- Dersimle ilgili hangi öğrenim aktiviteleri mevcut?
- Öğrenme çıktılarını nasıl ölçüp değerlendiriyorum?
- Bu öğrenme çıktılarını kazanması için öğrencinin tahmin edilen çalışma süresi nedir?

ÖRNEK 1:

Haftalık 3 saat olan bir dersin Öğrenci İş Yüğü tahmini ve AKTS Hesaplaması için örnek aşağıda verilmiştir.

Öğrenme - Öğretme Etkinlikleri İş Yüğü			
Öğrenme - Öğretme Etkinlikleri	Etkinlik (Hafta Sayısı)	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü
Okuma	14	1	14
Ödev	7	1	7
Derse Ön Hazırlık ve Ders Sonrası Pekiştirme	14	3	42
Ders	14	3	42
Öğrenme - Öğretme Etkinlikleri Toplam İş Yüğü			105
Ölçme - Değerlendirme Etkinlikleri İş Yüğü			
Ölçme - Değerlendirme Etkinlikleri	Etkinlik (Hafta Sayısı)	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü
Ara Sınav	1	1	1
Ara Sınav Hazırlığı	1	10	10
Bilgisayar Destekli Sunum	1	1	1
Final Sınavı	1	1	1
Final Sınavı Hazırlığı	1	10	10
Bilgisayar Destekli Sunum Hazırlığı	1	3	3
Ölçme - Değerlendirme Etkinlikleri Toplam İş Yüğü			26
Genel Toplam			131
Toplam İş Yüğü / 25.5			5

ÖRNEK 2:

Haftalık 2 saat olan bir dersin Öğrenci İş Yükü tahmini ve AKTS Hesaplaması için örnek aşağıda verilmiştir.

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yükü
Haftalık ders saati (Kuramsal)	14	2	28
Haftalık ders saati (Uygulama)	14	2	28
Okuma	2	1	2
İnternette tarama, kütüphane çalışması	2	4	8
Materyal tasarlama, uygulama	5	1	5
Rapor hazırlama	1	8	8
Sunu hazırlama	1	8	8
Sunum	1	3	3
Ara sınav ve ara sınava hazırlık	1	8	8
Genel sınav ve genel sınava hazırlık	1	6	4
Toplam İş Yükü			102
Toplam İş Yükü / 25,5			120/25,5
Dersin AKTS Kredisi			4

Notlar:

1. Bir dersin AKTS kredisi, o dersin yerel kredisinin altında olamaz.
2. Ortak servis derslerine aynı AKTS verilmelidir.
3. İzlenen programdan mezun olabilmek için alınması zorunlu olan tez çalışması, proje çalışması veya staj gibi çalışmalar varsa, bunlara da AKTS kredisi verilmelidir.
4. Farklı teorik saat ve farklı uygulamalarla aynı çıktı elde edilebilir.
5. Zorunlu ve seçmeli derslerin tümüne AKTS kredisi verilir.
6. Zorluk derecesi ile AKTS kredi miktarı arasında bir ilişki yoktur.
7. Dersin kredisi statü veya prestije bağlı değildir. Öğretim üyesinin prestiji veya dersin statüsü kredileri belirlemede kullanılamaz.
8. AKTS kredisi sadece ders saatine bağımlı olmayıp, o dersin oluşturduğu tüm iş yükünü kapsar.
9. Üniversitemizde kullanılan Öğrenme- Öğretme yöntemleri ve Ölçme-Değerlendirme Yöntemleri Tablo 3 ve 4'de verilmiştir.

Tablo 3. Öğrenme ve Öğretme Yöntemleri
Alan Çalışması
Arazi Çalışması
Ders
Grup Çalışması / Ödevi
Laboratuvar
Mesleki Faaliyet
Mesleki Gezi
Okuma
Ödev
Öğrenci Kulüp ve Konseyi Faaliyetleri
Proje Hazırlama
Rapor Yazma
Seminer
Sosyal Faaliyet
Web Tabanlı Öğrenme
Vaka Çalışması/Yönetimi
Uygulama (Modelleme, Tasarım, Maket, Simülasyon, Deney vs.)
Tez Hazırlama
Süper vizyon
Staj
Yerinde Uygulama

Tablo 4. Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri
Ara Sınav
Akran Değerlendirmesi
Bilgisayar Destekli Sunum
Belge Sunma
Final Sınavı
Gözlem Raporu
Kısa Sınav
Ödev Değerlendirme
Rapor Sunma
Sözlü Değerlendirme
Tez Sunma
Uzman / Jüri Değerlendirmesi
Vaka Sunma
Yarışma
Staj Değerlendirme
Yerinde Uygulama Değerlendirmesi
Laboratuvar

Kaynaklar:

1. ECTS User's Guide 2015 (https://ec.europa.eu/education/ects/users-guide/docs/ects-users-guide_en.pdf)
2. Yükseköğretimde Yeniden Yapılanma: 66 Soruda Bologna Süreci Uygulamaları (https://uluslararası.yok.gov.tr/Documents/yay%C4%B1nlar/yuksekogretimde_yeniden_yapilanma_66_soruda_bologna_2010.pdf)
3. Türkiye Yükseköğretim yeterlilikler Çerçevesi (<http://tyyc.yok.gov.tr/?pid=20>)